

(เฉพาะจังหวัดและกลุ่มจังหวัด)

รายงานการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 วุฒิสภา

สำนักกรรมการธิการ 1
วุฒิสภา

โดยส่วนมากเป็นภาระผูกพันงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้วก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวนสูงถึง 873,001.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.7 ของภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้น และอีกร้อยละ 20.3 ของภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณทั้งสิ้น เป็นภาระผูกพันงบประมาณรายการใหม่ ที่เริ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ซึ่งมีจำนวน 222,653.1 ล้านบาท

ประการที่สอง คือ ภาระผูกพันจากการดำเนินนโยบายโครงการรัฐ (Quasi - fiscal Policy) ณ สิ้นปีงบประมาณ 2564 มีจำนวน 953,378 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.01 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2564 แม้ว่าจะอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐที่กำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี แต่ทั้งนี้ ภาระดังกล่าวถือเป็นภาระผูกพันที่รัฐบาลต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้จากการดำเนินโครงการรัฐให้หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการตามนโยบายรัฐ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาระผูกพันจากการดำเนินนโยบายโครงการรัฐมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐจึงมีมติปรับกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐดังกล่าวเป็นไม่เกินร้อยละ 35 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นการชั่วคราวในปีงบประมาณ 2565 และให้ปรับลดอัตราลงเป็นไม่เกินร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2566²⁵

ดังนั้น รัฐบาลควรจัดลำดับความสำคัญของโครงการรัฐและดำเนินโครงการเท่าที่จำเป็น โดยคัดเลือกเฉพาะโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนอย่างแท้จริง และโครงการที่มีการดำเนินการทุกปีควรบรรจุไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปี

9.1.2 การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ 3 มิติ ได้แก่ ในมิติงบประมาณตามภารกิจ หน้าที่และอำนาจของกระทรวงและหน่วยงาน (Function) มิติงบประมาณตามภารกิจยุทธศาสตร์หรือนโยบาย (Agenda) เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจอย่างเหมาะสม และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในพื้นที่

1) งบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

- งบประมาณพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดมีเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและขับเคลื่อนการพัฒนาไปพร้อมกันทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ซึ่งจะสะท้อนความต้องการในการพัฒนาพื้นที่ของประชาชนได้อย่างตรงจุด ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยรับงบประมาณ ทั้งหน่วยรับงบประมาณที่เป็นกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณในพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบ 3 มิติ ได้แก่ มิตินโยบาย (Agenda) มิติหน่วยงาน (Function) และมิติพื้นที่ (Area) โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นเจ้าภาพในการจัดทำแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณดังกล่าวให้เป็นไปในรูปแบบของแผนเดียว (One Plan) ในกรณีที่แผนงาน/โครงการของหน่วยรับงบประมาณสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด (มีการบูรณาการ 2 มิติ ให้ถือว่ามีความสำคัญสูงในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และกรณีที่แผนงาน/โครงการ

²⁵ มติคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐในการประชุม ครั้งที่ 2/2564 เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564 ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว

ของหน่วยรับงบประมาณมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล (Agenda) ให้ถือว่ามีความสำคัญสูงสุด (มีการบูรณาการ 3 มิติ)

- กรอบวงเงินของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามมติคณะรัฐมนตรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 – 2566 มีจำนวน 28,000 ล้านบาท แต่ได้รับจัดสรรจริงต่ำกว่ากรอบวงเงินทุกปี เช่น ปีงบประมาณ 2565 ได้เพียง 17,410 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2566 ได้ 21,727.7 ล้านบาท ควรมีการพิจารณาให้ได้รับการอนุมัติให้ใกล้เคียงกับกรอบวงเงินที่กำหนดไว้

- ควรพิจารณายกเลิกการกำหนดสัดส่วนงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่ให้มีรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 โดยอาจกำหนดสัดส่วนของรายจ่ายลงทุนในช่วงร้อยละ 30 - 50 และควรกำหนดช่วงเวลาชัดเจนและเหมาะสมเพื่อให้จังหวัดมีระยะเวลาที่เพียงพอในการจัดทำคำของบประมาณในส่วนนี้

- การจัดสรรงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รัฐบาลควรเพิ่มการกระจายอำนาจในเชิงพื้นที่ โดยจัดสรรงบประมาณของจังหวัดตามความต้องการในแผนงานที่จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่ โดยให้หน่วยของกระทรวงที่มีประจำในพื้นที่จังหวัด อาทิ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการโดยเป็นความต้องการของจังหวัดอย่างแท้จริง ทั้งนี้ จะช่วยลดจำนวนการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยส่วนกลาง (Function) ซึ่งจะเป็นการช่วยลดความซ้ำซ้อนและประชาชนในพื้นที่ได้ประโยชน์ตามความต้องการอย่างแท้จริง

- แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ควรจัดทำในห้วงเวลาที่เหมาะสม มีระยะเวลาเพียงพอที่จะส่งให้หน่วยรับงบประมาณ (Function) จัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกัน เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่ดำเนินการโดยจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด ควรมีขนาดเล็กหรือเหมาะสมกับศักยภาพของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ สำหรับแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่ดำเนินการโดยหน่วยรับงบประมาณ (function) ต้องเป็นไปตามภารกิจและศักยภาพตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการด้วย

นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยจัดทำแผนงาน/โครงการบูรณาการงบประมาณ 3 มิติ ควรดำเนินการในห้วงเวลาที่ให้หน่วยงานที่ต้องจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี สามารถดำเนินการได้ทันกำหนดการส่งคำของบประมาณให้สำนักงบประมาณตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- งบประมาณในการซ่อมแซมถนนที่ชำรุดและประชาชนต้องใช้ในการสัญจรในพื้นที่จังหวัดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวงและกรมทางหลวงชนบท) ควรให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้รับผิดชอบและให้ความสำคัญเร่งด่วนเป็นลำดับแรก โดยจังหวัดจะต้องเสนอความต้องการให้ทันในห้วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้กระทรวงคมนาคมจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณของจังหวัดที่ควรเสนอความต้องการในแผนงานที่เป็นประโยชน์และเพิ่มรายได้ให้ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

8) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ควรให้ความสำคัญในการร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม และกลุ่มกิจการเพื่อสังคม ให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ โดยการจัดหาและเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับดำเนินการ

9.3.22	จังหวัดและกลุ่มจังหวัด
--------	-------------------------------

1) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ควรมุ่งเน้นการสร้างโครงการขนาดเล็กให้ชุมชน มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เพื่อสร้างอาชีพให้กับประชาชน โดยนำรูปแบบของ World Bank ที่ได้เสนอ ให้ดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเกี่ยวกับ (1) การเสริมสร้างการชลประทาน และการสร้างแหล่งน้ำ (2) การพัฒนาเกษตรทันสมัย (3) การส่งเสริมอาชีพนอกไร่นา (4) การส่งเสริม ชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตและนำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ

(1) การตั้งงบประมาณรายจ่ายลงทุนของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรกำหนด ให้ผ่อนคลายมากขึ้น และให้สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในรายการที่เป็นภารกิจ ถ่ายโอนได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

(2) ควรมีข้อเสนอไปยังกระทรวงคมนาคม เพื่อให้การสนับสนุนงบประมาณ ในการซ่อมแซมหรือปรับปรุงถนนภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อลดภาระการดำเนินการของพื้นที่ และสามารถนำงบประมาณที่มีอยู่จำกัดไปบริหารจัดการในด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์และตรงตาม ความต้องการของประชาชนในพื้นที่

3) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 เนื่องจากการกำหนดเป้าหมาย ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ มีลักษณะที่มุ่งเน้นไปทางด้านวัตถุนิยมเป็นหลัก ทั้งที่ต้นทุน ทางสังคม วัฒนธรรม และต้นทุนมนุษย์ในพื้นที่มีลักษณะที่ตรงข้ามกับเป้าหมายที่กำหนด จึงควรทบทวน เป้าหมายให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสากลที่กำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับต้นทุน ทางสังคม วัฒนธรรมและต้นทุนมนุษย์ในพื้นที่

4) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ควรบูรณาการความร่วมมือกับ ภาคเอกชนในการพัฒนาหรือการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างเศรษฐกิจมูลค่าเพิ่ม โดยให้ความสำคัญกับการนำสินค้าที่มีอยู่มาสร้างให้เกิดคุณค่าเพื่อให้พื้นที่เกิดการสร้างสรรค์ผลผลิตใหม่ ๆ

5) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ควรพัฒนาโครงการเมืองนำอยู่ โดยเลือกจังหวัดที่มีศักยภาพและมีพื้นฐานการพัฒนาเพื่อไปสู่การพัฒนาและต่อยอด ซึ่งสามารถสะท้อน ให้เห็นผลการดำเนินการได้มากกว่าการสร้างเมืองขึ้นใหม่

6) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 ควรเริ่มดำเนินการพัฒนาในพื้นที่ โดยขับเคลื่อนการดำเนินการจากโครงการขนาดเล็กเพื่อสะท้อนให้เห็นผลในวงกว้าง เช่น การมุ่งเน้น เกษตรปลอดภัยและโครงการฐานอุตสาหกรรมชีวภาพ เป็นต้น

7) จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณและยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรมีความยืดหยุ่นในการขับเคลื่อนเพื่อให้คณะกรรมการระดับจังหวัดสามารถพิจารณาและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

8) จังหวัดอุดรธานีที่มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ โดยขอรับการจัดสรรงบกลางเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติที่เกิดขึ้น เห็นว่า ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นควรมีการจัดงบประมาณในส่วนของจังหวัดเพื่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ

9.3.23	รัฐวิสาหกิจ
--------	-------------

1) การกีฬาแห่งประเทศไทย

(1) การพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับให้เป็นนักกีฬาผู้นำในอาเซียนและเป็นที่ยอมรับระดับโลก ควรมีระบบการสร้างกีฬาสู่ความเป็นเลิศด้วย ได้แก่ การดูแลและสนับสนุนนักกีฬาอย่างครบวงจร เช่น มีศูนย์ Training Center หรือการมีชมรมกีฬาเพื่อให้นักกีฬามีสถานที่ฝึกซ้อม การส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถเพื่อไปแข่งขันกีฬาในระดับโลก โดยใช้เงินกองทุนการกีฬาสับสนุนหรือช่วยเหลือนักกีฬา การสนับสนุนการทำวิจัยด้านกีฬาของประเทศไทย เป็นต้น

(2) ควรมีการกำหนดแผนการคัดเลือกนักกีฬาที่มาจากพื้นที่ต่าง ๆ โดยการสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้ค่าตอบแทน การให้ทุนการศึกษา การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาผ่านสื่อดิจิทัลโดยส่งเสริมความร่วมมือกับสมาคมทางกีฬา

(3) ควรสนับสนุนงบประมาณด้านการกีฬาลงไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งมีการสำรวจนักกีฬาที่มีฝีมือในพื้นที่ห่างไกลต่าง ๆ เนื่องจากคนที่มีทักษะและความสามารถทางด้านกีฬาส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด

(4) ควรสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในการแข่งขันกีฬาระดับโลก โดยสร้างความพร้อมในด้านพื้นที่สนามกีฬาที่มีขนาดใหญ่ มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ระบบสาธารณูปโภคที่พร้อมรองรับนักกีฬาและผู้เข้าชมการแข่งขันอย่างเพียงพอ

2) การเคหะแห่งชาติ ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อจัดทำข้อมูลของประชากรทั้งหมดและนำมาถ่วงน้ำหนักจำนวนผู้ที่ควรได้รับการช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยที่แท้จริง รวมทั้งทราบความต้องการที่อยู่อาศัยของแต่ละพื้นที่

3) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(1) ควรให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืน และเน้นการดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพควบคู่ไปกับการขยายรายได้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และควรให้คำแนะนำสนับสนุนผู้ประกอบการให้รอบด้านทั้งเมืองหลักและเมืองรอง ทั้งธรรมชาติ วัฒนธรรม และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียง

คณะกรรมการการพิจารณาศึกษาการจัดทำงบประมาณ เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทย่อย และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ในคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2566

วุฒิสภา

สำนักกรรมการ I
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา